

СТАНОВИЩЕ

От: Доц. д-р Веселина Кондева Кондева-Главинкова, дм, Катедра Детска дентална медицина, ФДМ, МУ - Пловдив, член на Научно жури на основание Заповед Р-2307/09.05.2025г. на Зам. Ректор по НИД към МУ – Пловдив

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” по научна специалност „Орална хирургия”, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.2. Дентална медицина

Автор: д-р Любомир Иванов Ченчев

Форма на докторантурата: докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Дентална, орална и лицево-челюстна хирургия“, ФДМ, МУ-Пловдив

Тема: „Минимално инвазивна екстракция на зъби”

Научен ръководител: доц. д-р Христо Даскалов, дм, Катедра Дентална, орална и лицево-челюстна хирургия, ФДМ - Пловдив.

Общо представяне на процедурата и докторанта

Съгласно 30. ал. 3 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Заповед Р-2307/09.05.2025г. на Зам. Ректор по НИД към МУ – Пловдив, на първо заседание на Научното жури съм определена да изготвя становище като вътрешен член на Научното жури на дисертационен труд на д-р Любомир Иванов Ченчев. Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински Университет - Пловдив.

Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Любомир Иванов Ченчев е роден през 1995г. в гр. Пловдив. През 2020 г. завършва висше образование във Факултет по Дентална медицина - Медицински университет - Пловдив. Има призната специалност Орална хирургия през 2024 г. От 2020 г. е назначен за редовен асистент в катедра Орална хирургия, ФДМ, МУ – Пловдив, а към 2025 г. е редовен асистент в катедрата по Дентална имплантология. През 2024г. е зачислен като докторант в катедра Орална хирургия. Член е на БЗС, СУБ и ЕАО. Владее английски и испански език.

Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Актуалността на темата се определя от съвременните изисквания за осъществяване на безболезнена екстракция на зъби с кратък възстановителен период без усложнения, като същевременно се осъществи по максимално щадящ начин към околните меки и твърди тъкани в устната кухина. Липсата или загубата на последните затруднява качествено и трайно естетично, фонетично и функционално възстановяване на възникналото частично или тотално обеззъбяване, като в много случаи дори прави някои възможности за възстановяване трудни или дори невъзможни за пациента. Добре проведената екстракция на зъби е от съществено значение за постигане на качествени резултати от съвременната дентална имплантология и зъбопротезиране.

Във въведението авторът подчертава, древните корени на екстракцията на зъби като лечебна процедура в денталната медицина и това, че без съмнение и до ден днешен, това е една от най-често извършваните процедури. Изтъква се необходимостта от откриване на по-малко травматични подходи, с които да се постигне по-малък риск от усложнения, по-бърз възстановителен период за пациента и предвидимо запазване на меките и твърдите тъкани, както в обем, така и на контур.

Познаване на проблема

Д-р Ченчев показва отлична информираност и теоретична подготовка. Литературният обзор е задълбочен, изчерпателен, написан с добър научен стил и позволява сравнителен анализ на резултатите от собствените проучвания с подобни от научната литература.

В литературният обзор се прави преглед на развитието на инструментите и подходите за екстракция на зъби през годините, още от дните на първите налични писмени данни. Излагат се някои изисквания и критерии за това какво представлява една „минимално инвазивна“ екстракция на зъб. Изложени са литературни данни за няколко съвременни средства за екстракция на зъби.

Заклучително се изтъква, че средствата за екстракция на зъби до голяма степен са останали непроменени от много години насам. Въпреки това в литературата няма единодушие за някаква съвременна алтернатива, както и не се открива консенсус по отношение на това какво точно определя една екстракция като „минимално инвазивна“.

Литературният обзор е подкрепен от 100 литературни източника, от които 1 на кирилица и 99 на латиница. Литературната справка е съвременна и актуална.. Литературният обзор по темата показва, че докторантът познава в детайли проблема и оценява аналитично данните от научната литература. Обзорът на литературата акцентира и върху нерешените проблеми по темата и насочва към целта и задачите на дисертационния труд.

Характеристика и оценка на дисертационния труд

Представеният за становище дисертационен труд е актуален, правилно структуриран и съдържа задължителните за дисертационна разработка части - литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати и обсъждане на резултатите, заключение и изводи.

Дисертационният труд е написан на 141 страници с 1 приложение. Онагледен е с 58 фигури и 7 таблици. Библиографията съдържа 100 литературни източници, от които 1 на кирилица и 99 на латиница. Структурата на дисертационния труд е балансирана и отговаря на съвременните формулировки за вътрешно съотношение на частите на дисертационния труд. Демонстрира се ясен стил, с отлично владение на специализирана терминология. Разпределението на отделните части в дисертацията е както следва: 2 стр. въведение, 33 стр. литературен обзор, 2 стр. цел и задачи, 19 стр. материал и методи, 66 стр. собствени изследвания, собствени резултати и обсъждане, 1 стр. заключение, изводи и приноси. Представени са 3 публикации, свързани с темата на дисертационния труд - една в чуждестранно научно издание и две в български научни издания. Подготвени и представени са 3 доклада на научни форуми у нас.

Дисертационният труд е обсъден и насочен за защита на разширен катедрен съвет (пр. №3/19.03.2025 г.) и приемане от Факултетен съвет (пр.№3/26.03.2025 г.) на Факултет по дентална медицина, Медицински университет - Пловдив, където докторантът работи.

Целта на дисертационния труд е да се проучи познаването на съвременните системи за минимално инвазивна екстракция на зъби сред практикуващите колеги в България. Да се изследват възможностите на две съвременни средства за екстракция на зъби, позволяващи да се постигне минимална инвазивност и по този начин по-малка загуба на тъкани, последваща екстракцията на зъба.

Целта е ясно формулирана и е логично следствие от изводите в литературния обзор, съответства на заглавието и се доуточнява от текста на задачите на

дисертационния труд. В изпълнение на целта са поставени за изпълнение три задачи.

В първа задача се проучва до каква степен практикуващите дентални медици в България смятат, че трябва да се намери по-съвременен подход за екстракцията на зъби и до каква степен те са запознати с възможните алтернативи. На база тези резултати и литературните данни да се изследват съвременните средства за екстракция на зъби сравнено с класическите такива и да се установи възможността им за постигане на „минимално инвазивна“ екстракция на зъби. Трите задачи, заедно с подзадачите на 2-ра и 3-та задача са формулирани точно и ясно, което позволява успешно реализиране на поставената цел и допринасят за обогатяване на познанията по този проблем.

Към всяка от задачите е представен достатъчен обем от материал за извършване на статистическа обработка и излагане на достоверни изводи.

Използваните за дисертационния труд методи са клинични и социологични.

Анкетно проучване по първа задача, което е проведено *online* през *Microsoft Forms*, като анкетата включва 12 въпроса. Обект на проучването са 144 лекари по дентална медицина, членове на РК на БЗС в Пловдив, София и Хасково.

Обект на наблюдение по клиничните задачи са 116 пациенти с показания за типична екстракция на зъби. Пациентите са разделени в три групи по равно, на случаен принцип:

- ✓ “контролна група” - екстракцията е проведена с класическите средства за екстракция на зъби
- ✓ “тестова група 1” - екстракцията е проведена с вертикалната система за екстракция на зъби *Venex*
- ✓ тестова група 2” – екстракцията е проведена с физични клещи

Оценка на успеха на екстракцията, представено в скала от 1 до 5 от „неуспешна“ до „напълно успешна“.

1. Оценка на нивото запазената букална кост, която се измерва вестибуларно преди и след екстракция на зъба.
2. Оценка на ранното заздравяване на раната по популярната в литературата скала на Landry (LWHI).
3. Оценка на болката в постекстракционния период по VAS.

За осъществяване на клиничното проучване са приложени следните лечебни методи, които са добре описани като протокол в дисертационния труд:

1. Екстракция с клещи и лостове – контролна група.
2. Екстракция с физични клещи – тестова група 1.
3. Екстракция с *Venex* – тестова група 2.

Изпълнението на основните задачи е обобщено в конкретни резултати.

Авторът потвърждава, че действително почти всички практикуващи извършват екстракции на зъби. Въпреки това, преобладаващата част не са запознати с алтернативни средства за екстракция на зъби, дори да смятат, че утвърдените класически средства са не достатъчно подходящи.

Авторът показва, че класическите клещи и лостове не изключват постигането на минимално инвазивна екстракция на зъби, но предвидимостта на тази може да бъде повишена с използване на някои по-съвременни средства в конкретни клинични случаи.

Потвърждава се очакването, че по-малко травматичната екстракция на зъби е съпроводена с по-малко постоперативна болка и по-бързо ранно заздравяване на раната.

Минимално инвазивната екстракция на зъби не е непременно определяна от използвания инструмент, а повече от подбора на подход в конкретния клиничен случай, свързано и с опита на оператора.

Не се установява убедително доказателство, че класическите клещи и лостове не са способни да отговарят на съвременните изисквания за екстракция на зъби.

Използваните методи позволяват изпълнението на поставените цел и задачи, а избраните статистически методи гарантират достоверност на получените резултати. Получените резултати са много добре представени, прецизно онагледени с таблици и фигури, с изнесени статистическа достоверност и зависимости. В обсъждането на резултатите проличава умението на автора обективно да сравнява получените данни с тези от достъпната литература.

Изводите са формулирани оптимално, с акцент за приносите в дисертационния труд.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Във връзка с дисертационния си труд д-р Любомир Ченчев е публикувал три пълнотекстови статии на които е първи автор. Подготвени и представени са 3 доклада на научни форуми у нас.

Лично участие на докторанта

Дисертационният труд е осъществен изцяло от докторанта, под ръководството на научния ръководител, което се потвърждава от приложеният списък на публикации и участия. Личните заслуги на докторанта във връзка с реализирането на дисертационния труд са безспорни. Негово лично дело е цялостната дейност по провеждане на проучванията, събиране, обработка и анализ на данните, формулиране на изводи и приноси и окончателното оформяне на този напълно завършен дисертационен труд.

Автореферат

Авторефератът е оформен според всички изисквания и представя адекватно, в редуциран вид, съдържанието и резултатите на дисертационния труд.

Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки към предоставеният ми за становище дисертационен труд на д-р Любомир Ченчев. Препоръчвам на автора да популяризира резултатите от собствените проучвания чрез лекции в рамките на продължаващото обучение към БЗС и участия в научни форуми, тъй като считам, че това ще допринесе за обогатяване на познанията в тази област и ще подобри качеството на денталната практика, особено по отношение на оралната хирургия.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на МУ-Пловдив.

Дисертационният труд показва, че докторанта д-р Любомир Иванов Ченчев притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Орална хирургия” като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване по дисертационен труд на тема: „Минимално инвазивна екстракция на зъби”, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор” на д-р Любомир Иванов Ченчев в докторска програма по „Орална хирургия”

Изготвил становището:

Заличено на основание
Чл.5 §1, б. "В" Регламент (ЕС)2016/679

Доц. д-р Веселина Кондева, дм

30.05.2025 г.
гр. Пловдив